

Dette har især konsekvenser for skibskontrakterne, hvor der kan hengå indtil 5 år mellem kontraktsdato og levering.

Til belysning af spørgsmålet skal anføres følgende oversigt:

	Garanti	Kautions
	Mio. kr.	Mio. kr.
Eksportkreditrådets forpligtelser i forbindelse med leverede skibe og kontraherede skibe til senere levering	1.352	3.938
Registrerede tilsagn vedr. skibskontrakter, hvorom forhandlinger ikke er afsluttet	77	62
Ansøgninger indsendt til eksportkreditrådet vedr. kontraherede skibe	—	393*)
Ansøgninger indsendt til eksportkreditrådet vedr. skibskontrakter, hvorom forhandlinger ikke er afsluttet	849*)	679*)
I alt	2.278	5.072

Efter reduktion for den i bemærkningerne til lovforslaget omtalte dobbeltregning vil eksportkreditrådets totale forpligtelse beløbe sig til 5.930 mio. kr., hvis de skibskontrakter, hvorom der forhandles, bliver effektive.

Spørgsmål 7:

Kan der siges noget om, hvilke industrier der bidrager mest til nedbringelse af underskud på handelsbalancen pr. investeret arbejdstime og investeret krone?

Hvis sådanne oplysninger ikke findes, vil ministeren så være villig til at nedsætte en arbejdsgruppe med det formål at belyse problemet?

Svar:

Som mål for de enkelte industriers betydning for handelsbalancen er det mest nærliggende at benytte den ved produktionen fremkomne værditilvækst (d. v. s. produktionsværdi efter fradrag af værdien af de ved produktionen anvendte materialer og hjælpstoffer), uanset om de producerede varer er eksporteret eller solgt på hjemmemarkedet og derved har aflastet et importbehov.

Relationerne mellem på den ene side værditilvækst og anvendt arbejdskraft i produktionen og på den anden side mellem værditilvækst og den i produktionen investerede kapital vil som regel være således, at arbejdsintensive produktioner vil have relativt lavt forhold mellem investeret kapital og produktion, og omvendt vil der som oftest kun blive anvendt forholdsvis lidt arbejdskraft i produktioner med stor investeret kapital i forhold til produktionen. De to sæt relationer vil imidlertid ikke være umiddelbart sammenlignelige, således at der herudaf kan drages konklusioner med hensyn til, hvorvidt den ene produktionsgren er mere eller mindre samfundsøkonomisk gunstig end den anden, når hensyn skal tages såvel til anvendelsen af arbejdskraft som kapital. En sådan vurdering ville kræve en afvejning mellem arbejdskraft og kapital, hvori en række faktorer måtte tages i betragtning, herunder den relative knaphed på de to produktionsfaktorer.

Hvad angår mulighederne for at foretage sådanne beregninger, kan oplyses, at forholdet mellem arbejdskraft og produktion direkte kan beregnes på grundlag af Danmarks Statistiks industrielle produktionsstatistik. Benyttes her forholdet mellem lønudgift og værditilvækst (hvorved der tages hensyn til arbejdskraftens kvalitative vægt), androg lønudgiften i 1969 ca. 54 pct. af værditilvæksten for industrien som helhed. Enkelte produktioner afviger betydeligt fra dette gennemsnit. Således androg eksempelvis lønudgiften i petroleumsraffinerierne kun 18 pct. af værditilvæksten, i store dele af den kemiske industri 26 pct., i sukkerfabrikkerne 31 pct., oliemøller m. v. 33 pct., bryggerier 49 pct., papirfabrikker 50 pct., tekstilindustri 57 pct., maskinindustrien 59 pct., grafisk industri 62 pct. og fodtøjs- og beklædningsindustri 66 pct. Bl. a. på grund af de lave salgspriser for skibe i 1969 androg skibsværfternes lønudgift 78 pct. af værditilvæksten i 1969.

Der foreligger ikke umiddelbart oplysninger, der kan vise forholdet mellem de enkelte industriers investerede kapital og produktionen. For industrien som helhed skønnes den samlede bogførte kapital i 1969 at

*) Imødekommelse af disse ansøgninger afhænger af, om folketinget måtte vedtage den foreslåede forøgelse af garantirammen.